

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра САПР

ЗВІТ

до лабораторної роботи № 7

на тему:

ВИВЧЕННЯ БІБЛІОТЕКИ ПРИКЛАДНИХ ПРОГРАМ NLTK, ДЛЯ
ОПРАЦЮВАННЯ ТЕКСТІВ ПРИРОДНОЮ МОВОЮ.

СТРУКТУРНЕ ПРОГРАМУВАННЯ МОВОЮ PYTHON (частина 1)

з дисципліни “Комп’ютерна лінгвістика”

Виконала:

Студентка групи ПРЛм-12

Рибчак Х. В.

Перевірив:

Асистент кафедри САПР

Дупак Б. П.

Львів 2015

МЕТА РОБОТИ

Вивчення основ програмування на мові Python. Вивчення основ структурного програмування мовою Python. Повторення та закріплення знань отриманих при виконанні попередніх лабораторних робіт. Покращення загальних навичок у програмуванні.

КОРОТКІ ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Виконання даної лабораторної роботи дозволить знайти відповіді на такі основні питання:

1. Яким чином писати гарно структуровані, чіткі, сприйнятливі (читабельні) програми, придатні для неодноразового використання?
2. Яким чином працюють основні конструкційні блоки, а саме: цикл, функція, присвоювання?
3. Які можуть бути пастки при програмуванні на Python та як їх уникати?

1. Основи програмування

1.1 Присвоювання

Присвоювання – найпростіше поняття програмування, але навіть і йому властиві певні тонкощі.

1.2 Порівняння

Python підтримує два способи порівняння. Оператор `is` перевіряє об'єкти на ідентичність. Створивши список з декількох копій одного і того самого об'єкту не складно переконатися, що елементи цього списку не тільки ідентичні, згідно `==`, але і є одним і тим самим об'єктом.

1.3 Умовні твердження(висловлювання)

В частині умов `if` твердження, не пусті стрічки вважаються «true», а пусті стрічки чи списки вважаються «false» і не обробляються.

2. Послідовності

В попередніх прикладах використовувалися наступні послідовності: стрічки, списки та кортежі. Змінна, тип якої – кортеж, створюється за допомогою `ком` (#1) і переважно обмежується дужками. В попередніх лабораторних роботах кортежі використовувалися для представлення пар значень (елементів послідовності з двох членів). Зазвичай, кортежі можуть містити будь-яку кількість елементів та членів. Аналогічно до списків та стрічок, елементи кортежів можуть бути проіндексовані (#2), до них можна доступитися за допомогою зрізів (#3) та визначити кількість елементів (#4).

3. Стиль програмування

Програмування це більше мистецтво ніж наука. Одна з найгрунтовніших книг по програмуванню, написана Дональдом Кнутом (Donald Knuth) так і називається *The Art of Computer Programming*. Приклади програм у більшості підручників написані таким чином, щоб не тільки комп'ютери але і люди змогли прочитати і зрозуміти текст програми. При програмуванні важливе значення має стиль програмування, який впливає на розуміння тексту програми і передбачає такі складові, як розміщення тексту програми, вибір процедурного чи декларативного стилю, використання змінних в циклах та багато інших.

ТЕКСТИ ПРОГРАМ НА МОВІ PYTHON

ВАРІАНТ №8

1. Знайти в Python's help додаткову інформацію про послідовності. В інтерпретаторі, набрати по черзі `help(str)`, `help(list)`, та `help(tuple)`. На екрані буде відображено повний список функцій властивих кожному з типів. Деякі функції мають спеціальні імена з подвійними підкреслюваннями. Кожній такій функції відповідає і інший запис показаний в документації. Наприклад `x.__getitem__(y)` відповідає `x[y]`.

```
>>> help(str)
Help on class str in module __builtin__:

class str(basestring)
|   str(object) -> string
|
|   Return a nice string representation of the object.
|   If the argument is a string, the return value is the same object.
|
|   Method resolution order:
|       str
|       basestring
|       object
|
|   Methods defined here:
|
|   __add__(...)
|       x.__add__(y) <==> x+y
|
|   __contains__(...)
|       x.__contains__(y) <==> y in x
|
```

```
>>> help(list)
Help on class list in module __builtin__:

class list(object)
|   list() -> new empty list
|   list(iterable) -> new list initialized from iterable's items
|
|   Methods defined here:
|
|   __add__(...)
|       x.__add__(y) <==> x+y
|
|   __contains__(...)
|       x.__contains__(y) <==> y in x
|
|   __delitem__(...)
|       x.__delitem__(y) <==> del x[y]
|
|   __delslice__(...)
|       x.__delslice__(i, j) <==> del x[i:j]
|
```

```
>>> help(tuple)
Help on class tuple in module __builtin__:

class tuple(object)
| tuple() -> empty tuple
| tuple(iterable) -> tuple initialized from iterable's items
|
| If the argument is a tuple, the return value is the same object.
|
| Methods defined here:
|
| __add__(...)
|     x.__add__(y) <==> x+y
|
| __contains__(...)
|     x.__contains__(y) <==> y in x
|
| __eq__(...)
|     x.__eq__(y) <==> x==y
|
```

Рис. 1. Результат завдання №1 (фрагменти).

2. Знайти три операції, які можна здійснювати і зі списками та із кортежами. Знайти три операції, які не можна здійснювати над кортежами. Знайдіть коли використання списку замість кортежу приводить до Python помилки.

```
spysok = ['Have', 'a', 'nice', 'day', '!']
kortezh = 'Have', 'a', 'nice', 'day', '!'
#операції, які можна здійснювати зі списками та кортежами
#1
a = spysok[2]
b = kortezh[2]
print '1) ', a, b
#2
a = spysok[1:4]
b = kortezh[1:4]
print '2) ', a, b
#3
print '3) ', 'a' in spysok, 'a' in kortezh
#операції, які не можна здійснювати над кортежами
#1
#kortezh[2] = 'bad'
#Traceback (most recent call last):
#  File "D:/5 курс/Комп'ютерна лінгвістика/Звіти/Лаба7/2.py", line 16, in <m
#    kortezh[2] = 'bad'
#TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
#2
#print kortezh.append('today')
#Traceback (most recent call last):
#  File "D:/5 курс/Комп'ютерна лінгвістика/Звіти/Лаба7/2.py", line 22, in <m
#    print kortezh.append('today')
#AttributeError: 'tuple' object has no attribute 'append'
#3
#print kortezh.reverse()
#Traceback (most recent call last):
#  File "D:/5 курс/Комп'ютерна лінгвістика/Звіти/Лаба7/2.py", line 28, in <m
#    print kortezh.reverse()
#AttributeError: 'tuple' object has no attribute 'reverse'
#використання списку замість кортежу призводить до помилки
print kortezh + kortezh
print spysok + kortezh

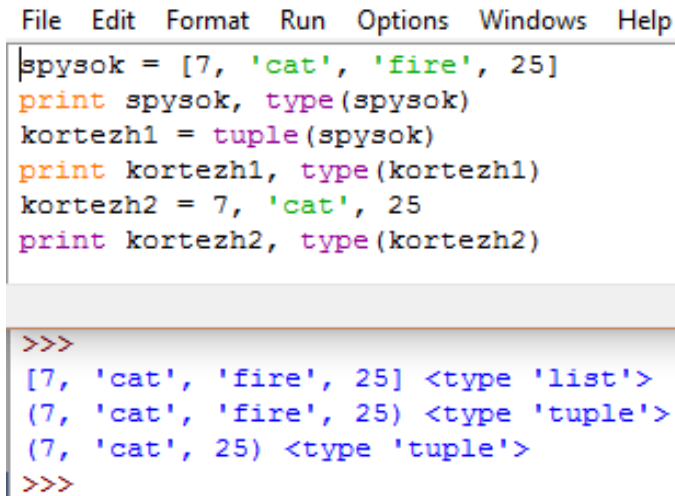
>>>
1) nice nice
2) ['a', 'nice', 'day'] ('a', 'nice', 'day')
3) True True
('Have', 'a', 'nice', 'day', '!', 'Have', 'a', 'nice', 'day', '!')

Traceback (most recent call last):
  File "D:/5 курс/Комп'ютерна лінгвістика/Звіти/Лаба7/2.py", line 35, in <module
>
    print spysok + kortezh
TypeError: can only concatenate list (not "tuple") to list
```

Рис. 2. Результат завдання №2.

3. Яким чином можна створити кортеж з одного елемента.

Продемонструвати два різні способи.

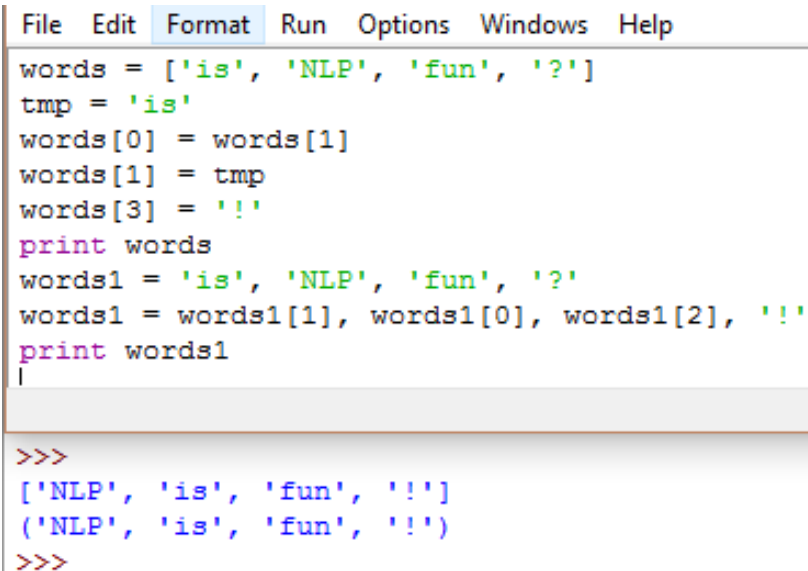


```
File Edit Format Run Options Windows Help
spysok = [7, 'cat', 'fire', 25]
print spysok, type(spysok)
kortezh1 = tuple(spysok)
print kortezh1, type(kortezh1)
kortezh2 = 7, 'cat', 25
print kortezh2, type(kortezh2)

>>>
[7, 'cat', 'fire', 25] <type 'list'>
(7, 'cat', 'fire', 25) <type 'tuple'>
(7, 'cat', 25) <type 'tuple'>
>>>
```

Рис. 3. Текст програми №3.

4. Створити список `words = ['is', 'NLP', 'fun', '?']`. Використовуючи операції присвоювання подібні до `words[1] = words[2]` та тимчасову змінну `tmp` перетворити цей список в список `['NLP', 'is', 'fun', '!']`. Здійснити аналогічні перетворення використовуючи присвоювання в кортежах.


```
File Edit Format Run Options Windows Help
words = ['is', 'NLP', 'fun', '?']
tmp = 'is'
words[0] = words[1]
words[1] = tmp
words[3] = '!'
print words
words1 = 'is', 'NLP', 'fun', '?'
words1 = words1[1], words1[0], words1[2], '!'
print words1

>>>
['NLP', 'is', 'fun', '!']
('NLP', 'is', 'fun', '!')
>>>
```

Рис. 4. Текст програми №4.

5. Прочитати про вбудовану функцію здійснення порівнянь `cmp`, набравши `help(cmp)`. Продемонструвати чим поведінка цієї функції відрізняється від поведінки операторів порівняння.

```
a = 45
b = 25
print 'a > b', a > b
print 'a > b', cmp(a, b)
print 'a < b', a < b
print 'a < b', cmp(b, a)
a = 25
print 'a = b', a == b
print 'a = b', cmp(a, b)
```

```
>>>
a > b True
a > b 1
a < b False
a < b -1
a = b True
a = b 0
>>>
```

Рис. 5. Текст програми №5.

6. Написати програму для коректного виділення в тексті n -грамів з врахуванням граничних випадків: $n = 1$, та $n = \text{len}(\text{sent})$.

File Edit Format Run Options Windows Help

```
sent = ['The', 'dog', 'gave', 'John', 'the', 'newspaper']
n = int(raw_input('Enter the number of elements in the n-gram! n = '))
grams = [sent[i:i+n] for i in range(len(sent)-n+1)]
print grams
```

```
>>>
Enter the number of elements in the n-gram! n = 6
[['The', 'dog', 'gave', 'John', 'the', 'newspaper']]
>>> ===== RESTART =====
==
>>>
Enter the number of elements in the n-gram! n = 1
[['The'], ['dog'], ['gave'], ['John'], ['the'], ['newspaper']]
>>> ===== RESTART =====
==
>>>
Enter the number of elements in the n-gram! n = 3
[['The', 'dog', 'gave'], ['dog', 'gave', 'John'], ['gave', 'John', 'the'],
['John', 'the', 'newspaper']]
>>>
```

Рис. 6. Текст програми №6, спосіб 1.


```
File Edit Format Run Options Windows Help
from nltk import ngrams
from nltk import re
raw = 'The cat and a dog are in the yard!'
text = re.split(r'\s+', raw)
n = int(raw_input('Enter the number of elements in the n-gram, n = '))
print ngrams(text, n)
|

Ln: 7 Col: 4

>>>
Enter the number of elements in the n-gram, n = 1
[('The',), ('cat',), ('and',), ('a',), ('dog',), ('are',), ('in',), ('the',), ('yard!',)]
>>> ===== RESTART =====
>>>
Enter the number of elements in the n-gram, n = 5
[('The', 'cat', 'and', 'a', 'dog'), ('cat', 'and', 'a', 'dog', 'are'), ('and', 'a', 'dog', 'are', 'in'), ('a', 'dog', 'are', 'in', 'the'), ('dog', 'are', 'in', 'the', 'yard!')]
>>> ===== RESTART =====
>>>
Enter the number of elements in the n-gram, n = 9
[('The', 'cat', 'and', 'a', 'dog', 'are', 'in', 'the', 'yard!')]
>>>

Ln: 49 Col: 4
```

Рис. 7. Текст програми №6, спосіб 2.

7. Використати оператори нерівності для порівняння стрічок, наприклад. 'Monty' < 'Python'. Що станеться, якщо виконати 'Z' < 'a'? Порівняти стрічки, як мають однаковий префікс, наприклад 'Monty' < 'Montague'. Спробувати порівняти структуровані об'єкти, наприклад. ('Monty', 1) < ('Monty', 2). Чи отримали очікувані результати?

```
File Edit Format Run Options Windows Help
print 'Monty' < 'Python'
print 'Z' < 'a'
print 'a' < 'b'
print 'Monty' < 'Montague'
print ('Monty', 1) < ('Monty', 2)
print ('Monty', 2) < ('Monty', 1)

>>>
True
True
True
False
True
False
>>>
```

Рис. 8. Текст програми №7.

8. Написати програму видалення пробілів на початку і в кінці стрічки та для видалення зайвих пробілів між словами. Використовувати `split()` та `join()`. Оформити у вигляді функції. Функція повинна містити повну стрічку документування.

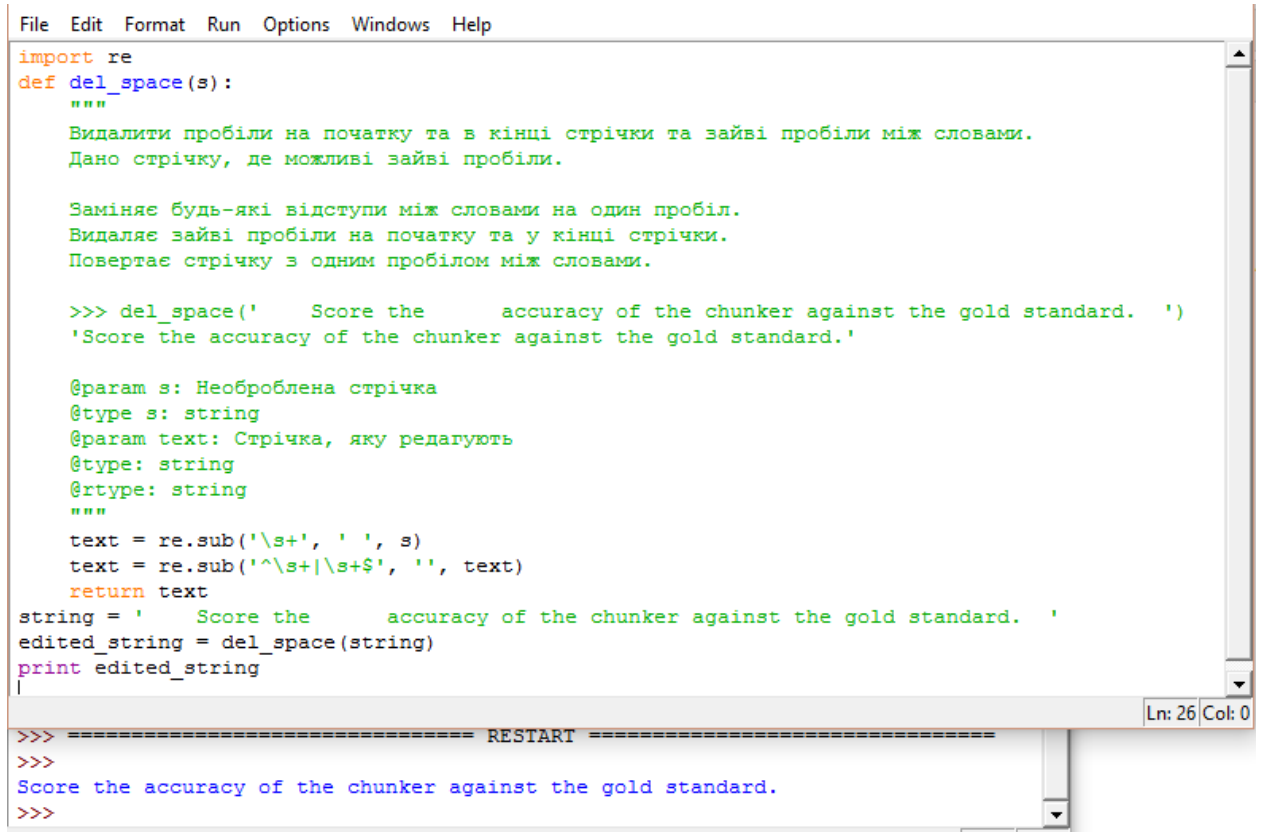
```
def backspace(s):  
    """  
    Видалити пробіли на початку та в кінці стрічки та зайві пробіли між словами.  
    Дано стрічку, де можливі зайві пробіли.  
  
    Видалити всі пробіли і вставити між словами рівно один пробіл.  
    Повертає стрічку з одним пробілом між словами.  
  
    >>> backspace('In the    morning')  
    'In the morning'  
  
    @param s: Стрічка/речення  
    @type s: string  
    @param s: Список, утворений зі слів стрічки/речення  
    @param s: list  
    @param new_s: Оброблена стрічка/речення  
    @type new_s: string  
    @rtype: string  
    """  
    s = s.split()  
    new_s = ' '.join(s)  
    return new_s  
string = 'I am a      student.'  
new_string = backspace(string)  
print new_string
```

Ln: 17 Col: 1

```
>>>  
I am a student.  
>>>
```

Рис. 9. Текст програми №8.

9. Написати програму видалення пробілів на початку і в кінці стрічки та для видалення зайвих пробілів між словами. Використовувати `re.sub()` . Оформити у вигляді функції. Функція повинна містити повну стрічку документування.


```
File Edit Format Run Options Windows Help
import re
def del_space(s):
    """
    Видалити пробіли на початку та в кінці стрічки та зайві пробіли між словами.
    Дано стрічку, де можливі зайві пробіли.

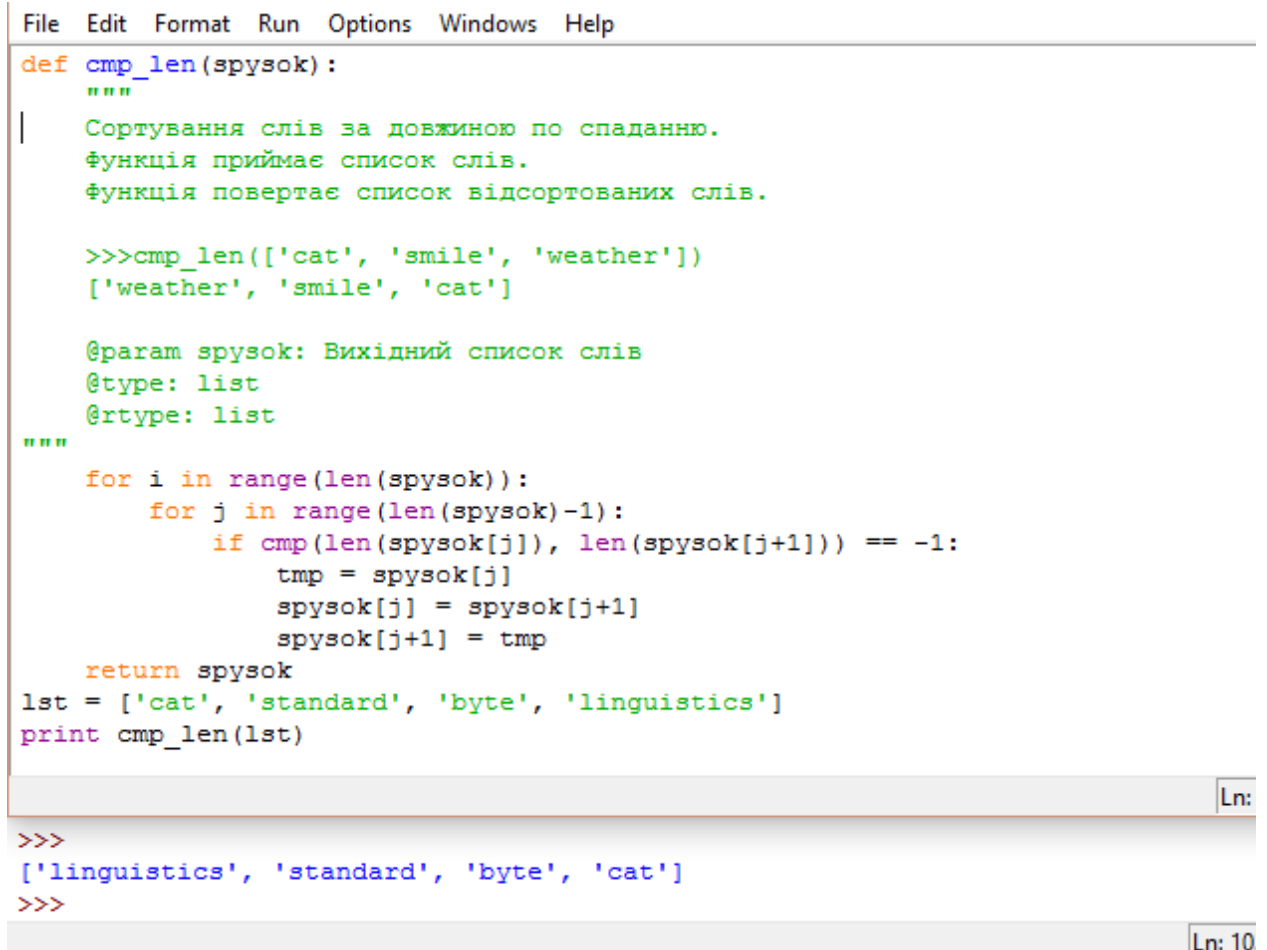
    Заміняє будь-які відступи між словами на один пробіл.
    Видаляє зайві пробіли на початку та у кінці стрічки.
    Повертає стрічку з одним пробілом між словами.

    >>> del_space('    Score the    accuracy of the chunker against the gold standard. ')
    'Score the accuracy of the chunker against the gold standard.'

    @param s: Необроблена стрічка
    @type s: string
    @param text: Стрічка, яку редагують
    @type: string
    @rtype: string
    """
    text = re.sub('\s+', ' ', s)
    text = re.sub('^\s+|\s+$', '', text)
    return text
string = '    Score the    accuracy of the chunker against the gold standard. '
edited_string = del_space(string)
print edited_string
|
Ln: 26 Col: 0
>>> ===== RESTART =====
>>>
Score the accuracy of the chunker against the gold standard.
>>>
```

Рис. 10. Текст програми №9.

10. Написати програму сортування слів за їх довжиною. Визначити допоміжну функцію `cmp_len`, яка буде використовувати функцію `cmp` для порівняння довжин слів. Функція повинна містити повну стрічку документування.


```
File Edit Format Run Options Windows Help
def cmp_len(spysok):
    """
    Сортування слів за довжиною по спаданню.
    Функція приймає список слів.
    Функція повертає список відсортованих слів.

    >>>cmp_len(['cat', 'smile', 'weather'])
    ['weather', 'smile', 'cat']

    @param spysok: Вихідний список слів
    @type: list
    @rtype: list
    """
    for i in range(len(spysok)):
        for j in range(len(spysok)-1):
            if cmp(len(spysok[j]), len(spysok[j+1])) == -1:
                tmp = spysok[j]
                spysok[j] = spysok[j+1]
                spysok[j+1] = tmp
    return spysok
lst = ['cat', 'standard', 'byte', 'linguistics']
print cmp_len(lst)
Ln:

>>>
['linguistics', 'standard', 'byte', 'cat']
>>>
Ln: 10
```

Рис. 11. Текст програми №10.

ВИСНОВОК

У цій лабораторній роботі я вивчила основи структурного програмування мовою Python. Повторила та закріпила знання, отримані при виконанні попередніх лабораторних робіт. Покращила загальні навички у програмуванні.